

Motion till riksdagen 2021/22:2357

av **Christer Nylander (L)**

Hörselscreening för sfi-elever och komvuxkurs i teckenspråk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att progressionsuppföljning av sfi-elever är huvudmannens ansvar och bör skrivas in i skollagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skolverket i uppdrag att ta fram kursplaner för teckenspråk för andraspråksinlärare inom vuxenutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Många av de elever som läser SFI i landets kommuner har en hörselnedsättning. Studier har visat att bland nyanlända elever varierar det mellan 40–60 procent. En del av dem kommer också få allt sämre hörsel och vissa kommer bli döva. Inte alla kommuner fångar upp detta, då en del elever inte vet eller förstår att de har en hörselnedsättning. Detta kan leda till långsam eller obefintlig progression i sina studier och utanförskap i samhället, då eleverna inte känner till att det finns hjälpmedel. Inte alla kommuner utreder vad den långsamma progressionen bottnar i. Detta behöver ändras och inte bara kognitiva kartläggningar behöver göras, utan även hörselscreening.

De elever som kommer till Sverige i vuxen ålder och som har en grav hörselnedsättning eller är döva är en växande grupp. Inom vuxenutbildningen finns folkhögskolor och kommunala såväl som privata vuxenutbildningsutförare som ger kurser i SFI och svenska som andraspråk på grundläggande och gymnasial nivå för hörselskadade och döva. Dessutom ges kurser i teckenspråk för vuxna andraspråksinlärare inom ramen för orienteringskurser.

Inom den kommunala vuxenutbildningen finns nationella kursplaner och betygskriterier i SFI och svenska som andra språk. Däremot finns inga nybörjar- eller fortsättningskurser, med kursplan, poängomfattning, kunskapskrav och betygskriterier i ämnet

teckenspråk för vuxna nybörjare med annat modersmål än svenska. En del elever har med sig ett teckenspråk från sitt hemland. En del har ”hemmagjorda” tecken och en del elever uppvisar språkdeprivation, på grund av obefintligt modersmål och detta påverkar den kognitiva utvecklingen. Att ge dessa elever ett språk är därför viktigt och bör tas på samma allvar som man gör för svensktalande döva elever, som har kurser och kursplaner på grundläggande och gymnasial nivå, eller döva andrapråksinlärare som går i grund- eller gymnasieskolan.

Detta gör att vuxna döva och hörselskadade elever går miste om undervisning som syftar till betyg och poängomfattning, som kan läsas in parallellt med SFI och svenska som andraspråk. Eftersom dessa kurser ges som orienteringskurser i dagsläget eller på folkhögskola, är det inte alltid att elevens hemkommun godkänner studier, då inga betyg kan ges.

Christer Nylander (L)